

نمایش رادیویی؛ تئاتر شنیداری

جمیدرضا افشار
دانشیار دانشگاه هنر تهران

سرشناسه	-۱۳۳۴	افشار، حمیدرضا،
عنوان و نام پدیدآور	نمایش رادیویی؛ تئاتر شنیداری / حمیدرضا افشار.	
مشخصات نشر	تهران: نشر عبارت، ۱۴۰۲.	
مشخصات ظاهري	۳۳۶ ص.	
شابک	۹۷۸-۶۲۲-۹۲۹۹۰-۷-۴	
وضعیت فهرست نویسی	فیبا	
موضوع	نمایشنامه رادیویی -- فن	
	Radio plays -- Technique	
	نمایشنامه رادیویی -- تهیه و کارگردانی	
	Radio plays -- Production and direction	
	نمایشنامه رادیویی آمریکایی -- تاریخ و نقد	
	Radio plays, American -- History and criticism	
رده بندی کنگره	۷۲/PN1۹۹۱	
رده بندی دیوبی	۲۲/۸۰۸	
شماره کتابشناسی ملی	۹۲۵۸۴۷۸	
اطلاعات رکورد کتابشناسی	فیبا	

نمایش رادیویی تئاتر شنیداری

حمیدرضا افشار

طرح جلد: فاطمه غلامی

چاپ اول: ۱۴۰۲

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

نشر عبارت

تهران، خیابان انقلاب، مقابل دانشگاه تهران پلاک ۱۲۰۲

تلفن و نمبر: ۶۶۴۹۰۲۵۳

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۲۹۹۰-۷-۴

هرگونه استفاده کلی و جزئی به هر شکل و در هر یلتفرم مشروط به اجازه کتبی از ناشر می باشد.

فهرست مطالب

پیشگفتار
مقدمه

۵

۱۸

فصل اول

(۲۴-۵۶)

از پرورش گوش تا پذیرش ذهن

۱۵	بخش اول آفرینش هنری در دنیای امواج
۳۱	بخش دوم روانشناسی رادیو
۴۱	بخش سوم روانشناسی شنیداری
۵۳	بخش چهارم مخاطب‌شناسی

فصل دوم

(۶۶ - ۱۵۳)

کارگردانی نمایش رادیویی

۶۶	بخش اول کارگردان
	وظائف و مسئولیت‌ها
	آشنایی با امکانات فنی رادیو
	آمادگی
۷۵	بخش دوم استودیوی نمایش
	شرایط فنی استودیو
	اکوستیک
	امکانات فنی استودیو
۸۵	بخش سوم انتخاب
	انتخاب دستیار
	انتخاب نمایشنامه
	انتخاب بازیگران
۹۳	بخش چهارم تکنیک‌ها و تمهیدات
	دکوپاز

تاریخچه پیدایش و تکامل رادیو

- ۱۸۸۳ : آزمایش لامپ رادیو توسط توماس ادیسون مخترع آمریکایی .
- ۱۸۶۰ : کشف تئوری رادیو توسط جیمز ماکسول ریاضی دان انگلیسی .
- ۱۸۸۰ : کشف امواج رادیویی و تصحیح تئوری ماکسول توسط هنریش هرتز فیزیکدان آلمانی .
- ۱۸۹۰ : انتقال ، دریافت و انتخاب امواج رادیویی به فاصله ۱۵۰ متری توسط ادوارد براتلی دانشمند فرانسوی .
- ۱۸۹۵ : نصب نخستین آنتن جهت پخش و دریافت امواج . ارسال نخستین پیام صورس از راه ۱ - پیرآبیو / آندره - ژان تودسلک . تاریخچه رادیو و تلویزیون . ترجمه جمشید ارجمند . تهران . انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی ۱۳۶۸ .
- مجله قاشا . ش ۱۰۴ . سال سوم . فروردین ۱۳۵۲ .

- امواج که از دو کلمه تشکیل می شد « هنریش هرتز » توسط الکساندر پوپوف دانشمند روسی .
- ۱۸۹۶ : ثبت نخستین گواهی اختراقات مارکنی کاشف تلگراف بی سیم در زمینه رادیو تلگراف به شماره ۱۲۰۳۹ در انگستان .
- ۱۸۹۷ : تأسیس نخستین شرکت تجاری رادیو در انگستان .
- ۱۸۹۸ : ایجاد یک خط ارتباط تلگراف بی سیم بین برج ایفل و بنای پانته ثون به مسافت چهار کیلومتر در فرانسه .
- ۱۸۹۹ : ارتباط رادیو تلگراف میان کشور انگستان و فرانسه به مسافت ۵۰ کیلو متر .
- ۱۹۰۰ : ایجاد نخستین ایستگاه فرستنده بی سیم تجاری در آلمان .
- ۱۹۰۴ : اختراق نخستین لامپ گیرنده رادیو « دیود » توسط فلمنگ .
- ۱۹۰۶ : ساخت نخستین گیرنده رادیو با کرستال توسط پیکارد . اولین پخش تلفیقی سخن با موزیک باهم به قدرت یک کیلومتر از ایستگاه پرنت روک در آمریکا .
- ۱۹۰۷ : ایجاد نخستین ارتباط مرتب بر فراز اقیانوس اطلس از انگستان تا کانادا به طول موج ۳۶۵۰ متر .
- ۱۹۱۰ : آغاز طلایی دوران رادیو ، ساخت نخستین گیرنده نظامی در فرانسه توسط شرکت عمومی رادیو تلگراف .
- ۱۹۱۲ : حادثه دخراش غرق کشتی اقیانوس پیمای « تای تانیک » و نجات صدها نفر از مسافران توسط کشتی های دیگر از طریق مخابره امواج رادیویی که موجب توجه عمومی به اهمیت رادیو شد .
- ۱۹۱۳ : تدوین اولین قوانین منظم امور رادیویی و تأسیس مرکز صدور مجوز، ایجاد

ایستگاه های رادیویی، نصب اولین فرستنده رادیویی در بلژیک با برنامه سخنرانی و موسیقی.

۱۹۱۰ : آغاز تحول تکنولوژی رادیو به سبب شروع جنگ و استفاده از ایستگاه های فرستنده رادیو به صورت مراکز نظامی.

۱۹۱۶ : راه اندازی اولین ایستگاه عمومی رادیو تلفونی به نام آرلینگتن در آمریکا.

۱۹۲۲ : اختراع دستگاه جدید دریافت امواج توسط ادوین آرمسترانگ.

خط ارتباطی تلفن و رادیو تحول دیگری جهت گسترش رادیو محسوب گردید.

۱۹۲۴ : پخش اولین غایشنامه رادیویی به نام « خطر » اثر ریچارد هیوز از رادیو بی بی سی.

۱۹۲۵ : تدوین محدودیت های جایله بجهت نیروی فرستنده ها و طول موج آنها.

۱۹۲۷ : تولد رسمی رادیو و پخش اولین برنامه های عمومی رادیو به صورت حرفه ای

۱۹۳۰ : پخش غایش به صورت جدی از برنامه های رادیویی. توجه و ورود نویسنده کان و غایشنامه نویسان بزرگ به رادیو.

۱۹۳۸ : پخش غایش رادیویی « جنگ دنیاها » نوشته هربرت جورج ولز نویسنده انگلیسی به کارگردانی اورسن ولز.

۱۹۵۰ : احداث فرستنده های اف. ام.